

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. III. Afflictio docet orationem, & mortificationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

CAPVT III.

Afflictiō docet Orationem, & Mortificationem.

Card. l. 13. de Subtil. pag. 284.

Vir cruditus Hieronymus Cardanus quæstionem ponit. Cur rosæ spinis armentur? Popsulam & Philosophiâ dissertationem, hoc demum concludit. Si rosâ spinifera non sit, nec etiam erit odorifera. Hinc rosæ silvestres quæ quinis plerunquæ foliis constant, minores habent spinas, quam quæ in hortis educantur, ideo suavi quidem, sed imbecilli sunt odore.

Oratio sine mortificatione stare non potest & e contra.

Oratio velut nobilissima rosâ est, sed nisi hæc suas etiam spinas habeat, Mortificationem, odoris est parum probati. Omnium in Christi Lyceo sapientum vox est: Orationem sine Mortificatione vix ullius esse pretii, alterum sine altero non constare, nec duo hæc se jungi distrahiq; posse. Hinc cum religiosus vir quispian beato Ignatio præsentem laudaretur, dicereturque: Virum esse multæ orationis; Ignatius mutatâ voce subiit: Vir est multæ mortificationis. Eam porro Mortificationem (sic loquimur cum multis) designabat, quæ non tam corpus maceraret, quam voluntatem ac iudicium expugnaret. Atqui duo hæc, Orationem, & Mortificationem in Patientiæ gymnasio præclarissimè doceri, hoc capite ostendam.

Ribaden. in vitâ S. Ignatii lib. 5. c. 1. ante finem.

Psal. 97. vers. 5. Exhortationis ad orationem quatuor capita. Primum.

Hebræus rex David ad divinas laudes hortatus: Psallite Domino, inquit, in citharâ, in citharâ & voce psalmi; in tubis ductilibus, & voce tubæ cornæ. Optima ad Orationem exhortatio, & quæ quatuor potissimum capita complectitur. Primum: Si cithara vel lyra pluribus instructa sit fidibus, necesse est ut eæ inter se solum inter comparatæ assonent. Nam si fides vel unica sit discors, totus perit concentus. Nec aliud in re nostrâ: Quicumque totam legem servaverit, ostendat autem in uno, factus est omnium reus. Sis licet castus, & in stipem effusus, si tamen iracundus es & invidus, jam symphonia nulla est, factus est omnium reus. Et contra, sis licet mirrissimus, & invidus nulli, si tamè incaustus es, harmonia perit, factus es omnium reus. Quare psallite Domino in cithara; in citharâ consonantibus fidibus, sociatâ nervorum omnium concordia. Talis sit oratio tua, qualis est vita tua.

Jacob. c. 2. vers. 10.

Alterum: In voce psalmi. Vult assam vocem instrumentis musicis conjugere, quod si verò vox una discordet, jam cantus suavitas jugata est. Qui orat; sciat quid dicat: orationem veram oportet esse attentam.

Secundum.

Tertium: In tubæ ductilibus. Tuba ductilis non nisi plurimis formatur ictibus, quod Mortificationem designat. Multo est operosius seipsum, quam hostem potentissimum superasse. Neque verò gloriosa est victoria, nisi ubi fuerint laboriosa certamina. Tubam ductilem & format & inflat, qui acriter sibimet imperat.

Ambr. l. 2. offic.

Quartum: Et voce tubæ cornæ. Instrumentum angustum, sed artificiosum & suave, si peritum habeat cornicinem. Hic elemosinæ atque jejunii monemur. Ergo, bona est oratio cum jejuniis & elemosinâ. Bona est oratio, quam comitatur mortificatio. Nos sæpe concentum Deo celebramus, sed inanem, & sine fidibus atque organis: Oramus, sed carnis petulantiam non castigamus. Hac fraude plurimi semet decipiunt, nam quia crebro & multum orant, ideo seiplos tanquam homines multæ orationis circumspectant. Itane verò, mei, tam vos egregii cantores? Vox sola non ingrata est: sed ubi tubæ, ubi fides, ubi cornu? Bona est oratio: sed ubi est mortificatio? Hæc sibi jungenda sunt,

Tob. c. 12. vers. 8.

Alloqui concentus erit inanissimus. Psallite Domino sed in citharâ. Christus non solum nos preces fundere, sed & animam dâsse docuit; ad collem Olivierum non tantum orare suos, sed & vigilare iussit, & somno non sineclatâ imperare. Vtrumque hoc in Patientiæ gymnasio docetur, & Oratio, & Mortificatio.

Dicite, oro, quot orantes vidistis nauas, tempestate jam sedatâ, cælo iterum sereno, evitato naufragio? quot vidistis milites qui pedes tunderent, dum hoste procul, ad ignem sederent, & sales faciatâ que sereret? Apud plurimos mortalium tanti est DEVS in prosperis, quanti nobis est calor fornacis in æstate, fax in meridie, miles in pace, tibicen, cum saltare non licet; architectus cum ædificare non vacat; quanti est opima mensa, cum non lubet comedere: caustidicus, cum nihil est litigij; medicus, cum omnes sunt sani. Quam verè vates Italus:

Languet oratio, languent sacrificia, nuda sunt altaria, florente fortunâ. At verò cum hyems sævit, focum laudamus & ignem; cum nox est, candelas & faces quærimus; cum bellum ingruit, militem scribimus; cum morbus urget, medicum vocamus; cum tempestas furit, ad preces confugimus, & manus cælo attendimus. Sic ad officium supplicis adigendi sumus.

§. II.

Ideo psaltes regius: Imple, inquit, facies eorum ignominia, & quærent nomen tuum Domine. Certè non quæsituri, nisi prius ignominia impleti. Hoc ipsum confirmans: Multiplicate sunt, inquit, infirmitates eorum, postea acceleraverunt. Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur. Cur antea non clamastis? Nulla nos calamitas premebat. Ergo clamores hi optimè extorquentur calamitatibus, perinde ut organorum fistulæ non canunt, & sine voce sunt, nisi cum follium flatu compelluntur. Ita Hebræi. Cum occideret eos quærebant eum, & vertebantur, & diluculo veniebant ad eum.

Impiissimus Manasses orare nunquam didicisset, nisi in carcerem detrusus fuisset. Quid de viris sanctissimis dicam? Moses plurimis pressus ærumnis. Jacob fraternis agitatus insidiis, Samson illusus à Philistæis, Tobias amissis & opibus & oculis, Sara gravibus lacerata conviciis, tres Hebræi juvenes in mediis flammis, Daniel in leonum cauo, Petrus in pelago, Paulus & Silas in ergastulo, alii que sexcenti precandi & occasionem & disciplinam hauserunt, inter adversa. Ita Ionas propheta vim Obedientiæ in ceto didicit. Barbari Gerafeni amissis porcorum gregibus, Christum supplices accesserunt.

Apostoli mergendâ naviculâ clausi ardentissimè divinam opem expetierunt. Tunc scilicet fera latibulum petit, cum canes à tergo insequuntur; Tunc arbor patula victori charissima est, cum aut sol urit, aut subitus imber desinit. Ita nos prorfus, quæamdiu bene est, Deum importunis clamoribus non fatigamus: aut enim non oramus, aut segnitè. At verò cum canes venatici spūs nos rictibus percutit, hinc properamus, hinc currimus, hinc asyllum reperiamus, cum ærumnarum æstus fatigat, cum lacrynarum imbre perfundimur, hinc Deum, omnè que superos inclamamus. Huic tali Deus opportunè dixerit: Non venisses ad me, nisi ut pater virgis vocassem te. Tam ingenuæ indolis erat rex David, ut hoc ipsum passus dixerit: Ad Dominum, cum tribularer, clamavi.

Pharao rex improbiissimè pernicax ausus est dicere. Nescio Dominum, & Israel non dimittam. Tunc certè nondum sat leniter flagella Domini, quem ignorari à se aiebat. At ubi acrioribus flagris exceptus est, aliter loqui didicit, jamque non semel: Orate, inquit, Dominum, ut desinat toritura Dei & grando, Hæc Pharao, non vidi

Silius l. 7. bell. Pun.

Psal. 82. vers. 17.

Psal. 15. vers. 4. Psal. 106. v. 13, 19. & 28.

Psal. 77. vers. 34.

Psal. 119. vers. 1.

Exod. c. 5. vers. 2.

Exod. c. 9. vers. 28.

visti jam Dominum? Nimirum has voces in Patientia gymnasio vel invitit didicisti.

Et quamvis Pharaon indocilis proflus & nullus spei fuerit discipulus; profecit tamen verberatus. Aliter sentit, famius locutus est post plagas & verbera. Sed quid Pharaonem miramur? Diabolus ipse Christum ut ignotum affatus: Si filius Dei es, inquit, dic ut lapides isti panes fiant. Sed audite ut vocem emendastis jam flagellatus. Nam, Exhibant demonia a multis, clamantia, quia tu es filius Dei.

Matth. 2. 4. vers. 3. Luc. c. 4. vers. 4.

Pharaone durior, & diabolo nequior est, qui Deum non esse negat.

Qui Deum vel verberatus nosse negat, durissimo Pharaone durior, & ipsi saxi magis laxius, & vel ipso nequior est diabolo. Si quis hominem se gerat, in afflictione orare discet, si ante nescierit. Afflictio precandi magistra est.

§. III.

Non tantum Deum precandi, sed & se mortificandi artem in Patientia gymnasio discimus. Ad rem dixit Clemens Alexandrinus: Silvescit vitis, & in labrulis degenerat, nisi purgetur; exorbitat homo, nisi flagelletur. Nam ut palmitum luxuria, nisi coercetur, in pampinis sese effundit; botros fert raros, eosque acerbos: cum autem ferro castigatur, mites dat uvas & crebriores & dulciores: Vix aliter homo, nisi enim laboribus, ærumnis, afflictionibus, assidue, ut vitis falce, curetur, in vitia, velut in folia effunditur, ferocit, luxuriat, efferatur; cum autem ferreo calamitatis ungue carpitur, orationis, poenitentiae, patientiae, mortificationis fert fructus. Appetentia nostra nunquam non in vitium ruit, & effreni sæpe pruritu in noxia fertur. Subinde tanta se rabie concitat, ut non neminem audias dicentem: Non patior frenum, non admitto leges, consilia non audio; quo mea me fert cupido, sequor: explebo animum. Atqui profecto se ipsam præcipit iste talis, nisi sit qui furibundos hominis impetus sistat.

Clem. Alex. l. 1. paedagog. cap. 3.

Homo laboribus immunis ferocit, & luxuriat.

Ideo Deus calamitates injicit ut dometur.

Hic benignissimus Deus medium sæpe cursum tam efferi calcitronis reprimat, dum calamitates, danna, & quidquid miseriarum horremus, obijcit, ut indomitus hic equus dometur. Et quemadmodum equi fessorem admittere reculantem caput pallio obvolvitur, sic ferocienti homini pallium mœroris Deus injicit, ut admittat, quam speraverat, disciplinam.

Aug. 10. 10. de verb. Domini ser. 4. princ. p.

Augustinus infigit: Equus, inquit, non se domat, elephans non se domat, aspis non se domat, leo non se domat: sic & homo non se domat. Sed ut dometur equus, bos, camelus, elephans, aspis, leo, queritur homo: ergo Deus queratur, ut dometur homo. At hic domitor noster profert etiam flagella, plerumque enim nos tractat, ut nos jumenta nostra, quæ frenis, sustibus, flagris, perticis etiam & fureis fimiariis misescere docemus. Si nobiscum sic agat Deus, quid querimus? Dei jumenta sumus. Aperitissimè hoc Sionis rex pronuntiat: Homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis. In hæc sua jumenta Deus, non suo utatur jure, eaque flagris; paupertas, scilicet, contumeliis, luctu, mœroribus urget?

Psal. 48. vers. 21.

Non unum duntaxat Nabuchodonosorem, non Achabum, Manassen, aut Antiochum unum, sed complures ejuscemodi ferocissimos leones cicuravit flagris: deserunt illi ferocire, & immanissimis affectibus positus redierunt ad se, indueruntque hominem, quos prius belluas esse dixisset. Quod si jumentum tuum, inquit Augustinus, mansuesierit se pariat, quid ei a te præmi est? nec sepulchrum quidem das mortuo. Deus patientiam tuam remunerabit celo, & mortuum ad vitam revocabit; nihil tui peribit. Ad hanc spem homo domatur, & domitor intolerabilis habetur? ad hanc spem homo domatur, & contra ipsum utilem domitorem, si forte flagellum proferat, murmuratur. Saltem sapiamus quantum feræ ac jumenta: hæc si vestabu-

Aug. ibid. cap. 4.

lo, rhedæ, pileto, currui, effedo, aratro jungantur, & oburgentur virgâ vel fusticâ, sciunt se ideo verberari, quod exorbitent, aut æquo lentius progrediatur: quare mox in viam redeunt, aut curre celerius eunt.

Tam sagaces saltem & nos, tamque intelligentes sumus, ut cum quis à Domino corripitur, hoc mente & cogitatione verset: Ergo erravi, & extra orbitam deflexi: en revocor flagello; & quo abirem averfus, si sic sine te, progredi? Sed esto, tenerim viam, certe nimium lentus incesse testudineo gradu, jure mei me officii plagæ movent. Itaque jam gressu incedam contentiore. Hactenus videri poteram dormire; nunc vigilabo, & operæ non parciam. Si non ita agimus, juvenis minus sapimus, quæ saltem plagis in viam reducuntur.

§. IV.

Chrysostomus excellentissimè, & aureo persus Core rem oculis subjiciens: Si vultis, inquit, duas nos describamus, hanc quidem nubentium, illam lugentium: meæ utramque ingrediamur, videamus, utra melior. Invenitur enim lugubris, sapientia plena, nuptialis autem plena confusionis. Nam vide atque audi verba incõposita, petulantem risum; lascivas confabulationes, incessum turgidum, protevros gestus, epularum abundantiam, vestitum, pompam, rerum omnium luxum. Hic Deus, Sauritas, Proturvitas, Ebrietas, hic Bacchus & Venus habitant; hic omnium vox est: Hodie licet insanire.

Chrys. 10. 9. homil. 6. a. 2. 2. An. 10. mi. mihi pag. 341. Item habet tom. 3. in c. 19. A. A. no. 4. 2. mihi pag. 615.

Ita homines in bruta degenerant, nam ut porci vorant, ut vacca potant, ut aini calcitrant, ut equi hinniunt. Diceret eos esse in scholâ Intemperantiae, in gymnasio Lasciviae, in palæstrâ turpitudinis & nequitiae. Non nutius damno, inquit Chrysostomus, sed quæ sunt in nuptiis: diaboli pompam; cymbala & tibias, & cantica fornicationis & adulterii plena. At non ita ille, ubi luctus est, ubi omnia composita, multa requies, alium silentium, mortis memoria, futurorum meditatio, vera sapientia, inordinatum nihil, nihil incompositum. Quisquis hic loquitur, summi se, breviter, modestè loquitur. Talis est natura luctus; sapere docet, & ad omnem modestiam ac frugem se componere.

Itaque longè: Melius est ire ad domum luctus, quam ad domum convivii. Ex illâ modestiores, prudentiores, & sanctiores; ex hac petulantiores, stultiiores, ac nequiores prodium. Et quemadmodum corpus succi & sanguinis plenum, & suâ laborans obesâ mole, paratissimum morbis hospitium est: quod verò cum laboribus & fame luctatur, ad adversâ valetudinem tutum est; sic & animus inter delicias & tripudia enervatur, & in vitia pronissimus lascivit; at ille quem sollicitudo & mœror occupant, à vitiis plerumque alienus, ad veriorum incurfu crescit, fitque vegetus.

Eccles. c. 7. vers. 3.

En ut afflictio & luctus levitatem omnem, & quidquid est immodestiam, coercet; ideo Deus & luctum & afflictionem in nos immittit, ut nobis velut aviculis aliò avolaturis alas præsecet.

Et quid negamus? Nostra contra nos conscientia testatur: maximam partem nimium vivaces sumus; ardent in nobis cupidines & affectus indomiti: quia verò Mortificationem, ut canis Nilum, paratissimè libamus, juvat nos optimus Deus, & vel reclamantibus ingerit salubria, atque in eum modum nos molestis ac miseris exercet, ut magis magisque cures ac compositi, & ad bonam mentem induendam faciliores reddamur. Atque o si cognovisses, & tu, quare tibi hoc utile, sic sensim mori, ut vita subtrahatur vitiis. Mala profectò quæ nos hic premunt, ad Deum ire compellunt. Bona est oratio, sed cum jejuniis & elemosyna: bona est Oratio, sed cui juncta est Mortificatio. Vtrûque suavi magisterio docet Patientia gymnasium. Et hoc sanè Sanctiorum omnium ardens affiduumque fuit studium, partim precibus mollire

DEVM, partim quotidianâ hac morte frangeret se ipsum. Hoc discamus, & in Patientiæ gymnasio multum proficimus. Addo quod dicta firmet.

§. V.

Constantinus Imperator verè Magnus Byzantinos non felici prælio aggressus, nec sine suorum clade, fatigatus ac mœrens ex acie redit. Iamque dies in noctem ibat, cum Imperator multum de diebus quid ageret, obrutu assiduo suspexit cælum, illudque caëdis suspitibus vocavit ire vota. Et en auxiliare prodigium.

Dum Constantinus tam pius ac sollicitus in altum oculos tollit, scripturam è stellis observat, in hæc verba signatam: *Invoca me in die tribulationis, & eruam te, & glorificabis me.*

Ad omen præ sublime principio non nihil expavit Cesar. Ed mox pavore in lætitiâ vertente, avidissimè oculos eâdem viâ remisit ad cælum, ubi iam altum vidit ostentum, expressam è stellis crucem, & circum eam hæc omnino verba: *In hoc signo vinces.* His è cælo taciturnis vocibus animatus Imperator, paucis post diebus in aciem contra Byzantinos denuo exivit, & illustri victoriâ potitus est, simul & Byzantium expugnavit. Ab his caëstibus prodigiis majori deinceps veneratione Crux esse coepit.

Quisquis, ô homo, tuis miseris turbatis, erige vultum, suspice cælum, & exhortationis divinæ conceptissima verba perlege: *Invoca me in die tribulationis, & eruam te, & glorificabis me.*

Te ipsum vince, Deumque tibi precibus concilia, & quidquid hostium occurrerit, de facili superabis. Hic Augustinus sollicitè monet, ne fortè cum Deo expositus, dicâsque: *illi speraverunt, & liberasti eos; ego speravi, & dereliquisti me: & sine causâ credidi in te, & sine causâ nomen meum scriptum est apud te, & nomen tuum scriptum est in me.* Hoc nec orationem sapit, nec mortificationem, sed impiam contra DEVM exprobrationem.

Tu si sapias, dic potius quod idem Augustinus suggerit: *Tu es ipse Rex meus, & Deus meus. Tu es ipse, non enim mutatus es. Tempora mutata video, creator temporum non mutatur. Tu me soles ducere, tu me soles regere, tu mihi soles*

subvenire. Tu refugium factus es nobis, Domine, ut nasceremur, qui non eramus: tu refugium, ut renasceremur, qui mali eramus: tu refugium ut pasceres desertores tuos: tu refugium, ut erigas & dirigas filios tuos: tu refugium factus es nobis. A te non recedimus, cum libera veris nos ab omnibus malis nostris, & impleveris nos bonis tuis. Bona dâs, blandiris, ne fatigemur in viâ. Corripis, cadis, percuis, dirigis, ne aberremus à viâ. Sive ergo blandiris, ne fatigemur in viâ, sive castigas, ne aberremus à viâ: Domine, refugium tu factus es nobis.

Sic precari docet patientia. Optimè dixit Chrysostomus: *Oratio merces est calamitatum: orationis adjutivum, jejunium est. Efficacissimè rogat, qui seipsum illi, quem rogat, mortificatione crebra sacrificat.*

CAPV'T IV.

Afflictio docet Prudentiam, & Modestiam.

Fvit è civibus Cesarimontanis in Belgio vir laude dignissimus: Hic alii ad scholas ducturus primis litterarum elementis erudiendum, ut serium se patrem monstraret, ita rem aggressus est. Integrum scoparum fascem, velut ludimagistro munus, sub pallium accepit, & ad filium: *Adestum puer, inquit, ad scholas ducendus es. Scholarum tunc Rector fuerat Nicolaus Steeger, vir egregius; huic unâ cum puero hic civis se sistens: Tibi domine, inquit, hunc filium meum trado, optimis disciplinis imbuendum, illumque tuæ curæ commendatissimum esse cupio. Quod si minùs morigerum se gerat, virgis, obsecro, ne parcas, & cum*

dicto pallium reduxit, obtulitque bene magnum virgarum fascem, addiditque liberali sponcione: *Quod si has consumpseris, alteras è bonam frugem edecare. Narrat hoc celeberrimè è divi Francisci familiâ ecclesiastes Philippus Bosquier, qui tunc puer in eodem illo Houdano gymnasio litteris studebat.*

Salomon de indole puerili differens: *Stultitia, inquit, colligata est in corde pueri, & virga disciplina fugabit eam.* Christus gymnasiarchus sapientissimus, cui nostra indoles perspectissima est, ut infantiam nobis ac petulantiam excutiat, non parit virgis, flagellat enim omnem filium quem recipit, imò ut Siracides loquitur, *asiduât illi flagella.* Sed hoc inde fitis sic flagellatis emolumentum est, stultitia in illorum corde colligata virga disciplina fugatur. Ita Prudentiam, & Modestiam, seu Humilitatem discunt, uti iam ostendimus.

§. I.

At primò quidem Prudentiam nos docet, correctio. Hebræus vates Ezechiel animal vidit admirandum, quod hominis, leonis, aquilæ ac bovis quadruplex vultus insigniebat. Cùmque hoc idem iteratò vidisset, pro bovillo, Angeli Cherubici vultum vidit substitutum. Quid hoc rei? Quid bovi cum Angelo, cum Cherubino? Non idem, dices, animal fuit, sed aliud. Imò verò idem fuit. Testis Ezechiel ipse: *Ipsum est animal, inquit, quod videram juxta fluvium Chobar. Quâ igitur ratione frons bovis, in faciem Cherubicam migravit?*

Hebræi idiomate Cherubim, idem est, quod Magister, quod cognitionis, ac scientiæ multitudo. Ecce res; jam mysterium evolvimus. Bos præcis symbolum laboris, cuius patientissimum est animal, nam & curribus, aratro, & rhedis jungitur, ad arandum, ad trahendum, imò etiam ad triturandum habilis, vera laboriosus, si hominis effigies. Atque huic tali bovi Spiritus divinus faciem Cherubicam assignat, quâ præceptorem laboriosus & multæ experientiæ gnarum monstrat. Et rationem audi à Siracida: *Vir in multis expertus cogitabit multa, & quæ multa didicit, enarrabit intellectum.* Hic certè Siracides experientiam è plurimis afflictionibus acquisitam laudat, nam ipse sui optimus interpres: *Qui non est tentatus, ait, quid scit?*

Ex his satis liquet, Afflictionem non tantum æternæ voluptatis, sed etiam Christianæ Prudentiæ matrem esse. Afflictio faciem Sapientiæ in mœnus tradit. Suo id exemplo firmans Siracides: *Multa, inquit, vidi errando, & c. Aliquoties usque ad mortem periclitatus sum horum causa: dum scilicet prudentiam quæro. En ut frontem bubulam aboleat Cherubica; en ut experientiam ab ærumnis haustam comitetur prudentia! Ex iis quæ quis tolerat, & seipsum, & alios, sed & Deum nosse incipit, dum rerum fluxarum vanitatem, ingenii humani varietatem, inconstantiam ac mutabilitatem sortis; dum deceptiones ac fraudes innumerat, dum miseras & clades infinitas cogitat. Atque hinc paullatim discit reprobarè malum, & eligere bonum. Quisquis non sapius velut lana pectine ferreo pexus est, quid scit nisi otiari, & delicias sectari? Verissimum est etiamnum illud Annæi: *Melius in malis sapimus. Felicitate corrumpimur.**

Iobus quæstionem maximè seriam ponens: *Sapientia, inquit, ubi invenitur, & quis est locus intelligentiæ? Sibi que ipsi hæc respondet: Nescit homo pretium ejus, neque invenitur in terrâ suavitæ viventium. Profectò actiosa illa sapientia, quæ digito monstrat, quanti caduca, quâti sint æterna, non reperitur in ædibus quas Abundantia & Opulentiâ beant, ubi bachanaliam vivere quotidiani moris est, hic Abundantiæ & Opulentiæ, Incuria, Stultitia, Insania cognatæ Deq semper sunt proximæ. Enimverò quid stultius, quàm rerum vilissimarum*

Niceph. l. 7. c. 59 post med. Bapn. ex 80 tom. 3. An. 318.

Psalm. 49. vers. 15.

Psalm. 49. vers. 15.

Aug. 10. 8. in Psalm. 43. post inisi. mihi p. 158.

August. loco citat.

Aug. 10. 10. serm. 4. De Verbis Domini su.

Chryl. ho. 3. de Pat. Iobi. & hom. 5. in Matt.

Phil. Bosq. De Care. Bapt. con. 2. mihi p. 60. Prov. c. 21. vers. 15.

Heb. c. 12. vers. 6. Eccli. c. 30. vers. 1.

Ezech. c. 10. vers. 15.

Quid significet Cherubim. Bos præcis symbolum laboris. Hominis faciem Cherubicam assignat.

Eccli. c. 34. vers. 9. Ibid. v. 17.

Ibid. v. 12. & c. 13.

Isai. c. 7. vers. 15. & 16.

Seneca epis. 95. Sibi Job c. 28. vers. 21. & 24.